

Udskriftsdato: 19. december 2025

2011/1 LSV 77 (Gældende)

Forslag til Lov om Aarhus Letbane

Ministerium: Folketinget

Journalnummer: Transportministeriet, j.nr. 2010-4621

Forslag

til

Lov om Aarhus Letbane

Kapitel 1

Oprettelse af Aarhus Letbane I/S og definition af anlægget

§ 1. Aarhus Kommune, transportministeren og Region Midtjylland opretter et interessentskab ved navn Aarhus Letbane I/S. Aarhus Kommune ejer 47,2 pct., transportministeren ejer 47,0 pct., og Region Midtjylland ejer 5,8 pct.

Stk. 2. I selskabet indskyder Aarhus Kommune 500 mio. kr., transportministeren 600 mio. kr. og Region Midtjylland 78 mio. kr. Beløbene er angivet i 2009-priser og pris- og indeksreguleres med statens anlægsindeks.

Stk. 3. Aarhus Kommune, transportministeren og Region Midtjylland stiller vederlagsfrit de arealer til rådighed, der skal anvendes til letbanens blivende anlæg.

Stk. 4. Aarhus Kommune, transportministeren og Region Midtjylland kan efter enstemmig beslutning ændre selskabets navn.

Stk. 5. Stiftelsen af Aarhus Letbane I/S kan i regnskabs- og skattemæssig henseende ske med virkning fra den 1. januar i stiftelsesåret.

§ 2. Aarhus Letbane I/S forestår anlæg af Aarhus Letbane.

Stk. 2. Aarhus Letbane består af anlæg af en letbanestrækning fra Aarhus H via de bynære havnearealer, herunder en afgrening til Østbanetorvet, via Skejby og Lisbjerg, samt som en mulig option, anlæg af en kort dobbeltsporet strækning mod vest i Lisbjerg, til Lystrup, samt tilpasning af Odderbanen og Grenaabanen til letbanedrift, herunder ombygning af Aarhus H.

Stk. 3. Aarhus Letbanes linjeføring fremgår af bilag 1 og 2.

§ 3. Beskyttelsesmæssige hensyn efter naturbeskyttelsesloven og bevaringsmæssige hensyn efter museumsloven, for så vidt angår arealer, der er nødvendige for gennemførelsen af anlægget nævnt i § 2, varetages alene af transportministeren efter denne lov. Kort over naturlokaliteter og kort over kulturhistoriske forhold, for så vidt angår anlægget nævnt i § 2, fremgår af bilag 3 og 4.

Kapitel 2

Aarhus Letbane I/S' formål og ledelse

§ 4. Aarhus Letbane I/S' formål er at anlægge Aarhus Letbane, jf. § 2. Selskabet foretager offentligt udbud af anlæg af letbanen.

Stk. 2. Udbuddet af letbanen kan også omfatte indkøb af letbanetog, værksted og depot, jf. § 14, stk. 3.

Stk. 3. Udbuddet af letbanen kan ligeledes omfatte hel eller delvis elektrificering af Grenaabanen eller Odderbanen eller begge dele, jf. § 10, stk. 3.

Stk. 4. Kontrakt om anlæg af letbanen eller ændringer heri kan kun indgås, hvis der er enighed herom mellem Aarhus Kommune, transportministeren og Region Midtjylland.

§ 5. Aarhus Letbane I/S ledes af en bestyrelse på 5 medlemmer.

Stk. 2. Aarhus Kommune udpeger 2 bestyrelsesmedlemmer, transportministeren, Region Midtjylland og trafikselskabet i Region Midtjylland udpeger hver 1 bestyrelsesmedlem. Aarhus Kommune, transport-

ministeren, Region Midtjylland og trafikselskabet i Region Midtjylland kan udpege suppleanter for deres bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 3. Aarhus Kommune udpeger formanden for bestyrelsen, og Region Midtjylland udpeger næstformanden.

Stk. 4. Formanden og næstformanden for bestyrelsen må ikke udføre hverv for selskabet, der ikke er en del af hvervet som bestyrelsesformand eller næstformand. Formanden og næstformanden for bestyrelsen kan dog, hvis der er særligt behov herfor, udføre opgaver, som den pågældende bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen.

Stk. 5. Et bestyrelsesmedlem kan til enhver tid afsættes af den, som har udpeget den pågældende.

Stk. 6. Aarhus Kommune, transportministeren, Region Midtjylland og trafikselskabet i Region Midtjylland fastsætter hver især størrelsen på honoraret for de bestyrelsesmedlemmer og suppleanter, som de udpeger, jf. stk. 2, og afholder udgifterne til honorarerne.

§ 6. Selskabslovens kapitel 1-3 og 6, 7, 9 og 20 finder med de tilpasninger, der følger af denne lov, anvendelse for Aarhus Letbane I/S.

§ 7. Aarhus Kommune, transportministeren og Region Midtjylland fastsætter i fællesskab en vedtægt for Aarhus Letbane I/S.

Stk. 2. Aarhus Letbane I/S skal på begæring uden unødigt ophold stille enhver oplysning om sin virksomhed til rådighed for Aarhus Kommune, transportministeren og Region Midtjylland.

§ 8. Årsregnskabslovens regler, herunder bestemmelserne, der gælder for statslige aktieselskaber, finder anvendelse for Aarhus Letbane I/S.

Stk. 2. Aarhus Letbane I/S' regnskaber revideres af en statsautoriseret revisor, der udpeges af Aarhus Kommune og Region Midtjylland.

§ 9. Lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for Aarhus Letbane I/S.

Kapitel 3

Tilkøb, optioner, uforudsete udgifter m.v.

§ 10. Ved tilkøb eller udnyttelse af optioner forstås udgifter til anlægget, der ikke er nødvendige for anlæg af Aarhus Letbane, jf. § 2, og som Aarhus Kommune, transportministeren og Region Midtjylland har mulighed for at vælge i forbindelse med gennemførelsen af anlægget af Aarhus Letbane, uden at dette i øvrigt medfører væsentlige tidsmæssige eller økonomiske konsekvenser for anlægget.

Stk. 2. Tilkøb og udnyttelse af optioner betales af den eller dem, der ønsker at foretage tilkøb eller udnytte en option.

Stk. 3. Hel eller delvis elektrificering af Grenaabanen eller Odderbanen eller begge dele er et tilkøb. Udgiften til elektrificering, ud over hvad der er i driftsøkonomisk balance, skal finansieres af de parter, som måtte ønske denne elektrificering.

§ 11. Odder Kommune, Syddjurs Kommune og Norddjurs Kommune har mulighed for at tilkøbe ekstra standsningssteder el.lign. til anlægget.

§ 12. Ved uforudsete udgifter forstås udgifter, der ikke har været forudset, og som er nødvendige af hensyn til gennemførelsen af anlægget af Aarhus Letbane.

Stk. 2. Uforudsete udgifter betales af Aarhus Letbane I/S, jf. dog § 13. Den nødvendige finansiering tilvejebringes i fællesskab af Aarhus Kommune med 47,2 pct., transportministeren med 47,0 pct. og Region Midtjylland med 5,8 pct.

§ 13. Aarhus Kommune er ansvarlig for den udarbejdede VVM-redegørelse og miljørapport for Aarhus Letbane. Uforudsete udgifter som følge af krav om supplerende VVM-redegørelse og miljørapport og

afledte udgifter heraf, som ikke skyldes ønske om tilkøb eller udnyttelse af option, betales af Aarhus Kommune.

Kapitel 4

Opløsning af Aarhus Letbane I/S og oprettelse af et drifts- og infrastrukturselskab

§ 14. Aarhus Letbane I/S opløses, når anlægget af letbanen i Aarhus, jf. § 2, er færdigt og selskabets bestyrelse træffer beslutning om, at anlægget overdrages til drifts- og infrastrukturselskabet, jf. stk. 4. Aarhus Letbane I/S opløses uden likvidation.

Stk. 2. Aarhus Kommune og Region Midtjylland opretter et drifts- og infrastrukturselskab, der har til formål at stå for drift og vedligehold af Aarhus Letbane, dog ikke vedligehold af den del af Aarhus Letbane, der er identisk med Grenaabanen. Drifts- og infrastrukturselskabet etableres som et interessentskab, og selskabet kan oprette datterselskaber.

Stk. 3. Udgiften til indkøb af letbanetog, værksted og depot skal betales af drifts- og infrastrukturselskabet.

Stk. 4. Ved opløsningen af Aarhus Letbane I/S overtager det i stk. 2 nævnte drifts- og infrastrukturselskab eller et helejet datterselskab heraf samtlige aktiver og passiver og indtræder i samtlige rettigheder og pligter i Aarhus Letbane I/S.

Stk. 5. Lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og lov om Folketingets Ombudsmand gælder for drifts- og infrastrukturselskabet og for dets datterselskaber.

Stk. 6. Tinglysning og registrering af drifts- og infrastrukturselskabets rettigheder og pligter kan ske på grundlag af denne lov.

Kapitel 5

Odderbanen og godkendelse af Aarhus Letbane

§ 15. Transportministeren kan indgå aftaler med Region Midtjylland og trafikselskabet i Region Midtjylland om Odderbanens overgang til letbane.

Stk. 2. Såfremt regelmæssig passagerdrift ophører på letbanestrækningen mellem Aarhus H og Odder, har staten ret til vederlagsfrit at overtage letbaneinfrastrukturen med tilhørende signalanlæg m.v.

Stk. 3. Statens ret til overtagelse af letbaneinfrastruktur efter stk. 2 har gyldighed mod enhver uden tinglysning.

§ 16. Trafikstyrelsen godkender de banetekniske anlæg for Aarhus Letbane, jf. § 2, samt de til anlægget hørende driftsregler og uddannelseskrav til sikkerhedscertificeret personale.

Kapitel 6

Byggelinjer, forbud, ekspropriation og gæsteprincippet

§ 17. Transportministeren kan pålægge byggelinjer, når det er nødvendigt for at sikre det i § 2 nævnte anlæg. Byggelinjer kan pålægges for en periode af højst 10 år. Byggelinjepålægget kan én gang ved et nyt pålæg forlænges med yderligere op til 10 år. Aarhus Letbane I/S afholder alle omkostninger i forbindelse med pålæg af byggelinjer og offentliggørelsen heraf efter § 19.

Stk. 2. På ejendomme, der ligger inden for byggelinjen, må der ikke uden tilladelse fra transportministeren opføres ny bebyggelse, herunder ved tilbygning eller ved genopførelse af nedbrændt eller nedrevet bebyggelse, ligesom der ikke må foretages væsentlige forandringer i eksisterende bebyggelse. På sådanne ejendomme må der heller ikke indrettes andre anlæg af blivende art.

§ 18. Transportministeren kan som en midlertidig foranstaltning forud for et eventuelt pålæg af byggelinjer nedlægge forbud mod, at der på en ejendom, der berøres af det i § 2 nævnte anlæg, foretages de foranstaltninger, der er nævnt i § 17, stk. 2. Et sådant forbud kan nedlægges for et tidsrum af 1 år og kan ikke nedlægges mere end én gang.

Stk. 2. Kommunen skal indberette til transportministeren, inden der meddeles tilladelse til byggeri på ejendomme, der ikke er pålagt byggelinjer, og som berøres af anlægget. Hvis transportministeren ikke inden for 2 måneder efter at have modtaget sådan indberetning nedlægger forbud i henhold til stk. 1, kan byggetilladelse meddeles.

Stk. 3. Klage over nedlæggelse af forbud skal ske, senest 4 uger efter at meddelelsen er kommet frem til den pågældende.

Stk. 4. Klage over en afgørelse om forbud fritager ikke klageren for at efterkomme forbuddet. Transportministeren kan dog bestemme, at klagen skal have opsættende virkning.

§ 19. Transportministeren skal i stedlige nyhedsmedier offentliggøre byggelinjepålæg efter § 17. Transportministeren skal endvidere sende meddelelse til de ejere og brugere, hvis ejendomme direkte berøres af pålægget, og hvis adkomst fremgår af tingbogen.

Stk. 2. Klage over pålæg af byggelinjer skal ske, senest 4 uger efter at meddelelsen er kommet frem til den pågældende.

Stk. 3. Når fristen for klage er udløbet og der er truffet afgørelse i klagesagen, skal byggelinjepålægget tinglyses med angivelse af hjemmel.

Stk. 4. Klage over en afgørelse om byggelinjepålæg fritager ikke klageren for at efterkomme pålægget. Transportministeren kan dog bestemme, at klagen skal have opsættende virkning.

Stk. 5. Byggelinjepålæg skal fra offentliggørelsen respekteres af ejendommenes ejere, brugere, panthavere og andre indehavere af rettigheder over ejendommene, uanset hvornår rettighederne er erhvervet.

Stk. 6. Forinden byggearbejder iværksættes på en ejendom, hvor der er pålagt byggelinjer i henhold til § 17, skal bygherren indhente oplysning hos transportministeren om, hvorvidt arbejdets udførelse vil komme i strid med byggelinjepålægget.

§ 20. Hvis ejeren af et areal, der er pålagt byggelinjer efter § 17, afskæres fra en udnyttelse af arealet, der er økonomisk rimelig og forsvarlig under hensyn til arealets beliggenhed og øvrige beskaffenhed, og som svarer til den udnyttelse, der finder sted af andre tilgrænsende eller omliggende arealer, kan ejeren på ethvert tidspunkt kræve, at transportministeren overtager arealet på Aarhus Letbane I/S' vegne mod erstatning. Aarhus Letbane I/S afholder alle omkostninger hertil.

Stk. 2. Ejeren af et areal, der i væsentligt omfang er pålagt byggelinjer efter § 17, kan på ethvert tidspunkt desuden kræve, at transportministeren på vegne af Aarhus Letbane I/S overtager arealet mod erstatning, når byggelinjerne hindrer afhændelse af arealet på normale vilkår og ejeren af særlige personlige grunde ønsker at afstå arealet før det tidspunkt, hvor der kan foretages ekspropriation.

Stk. 3. Udgør det areal, der er pålagt byggelinjer efter § 17, kun en del af en ejendom, kan ejeren kræve hele ejendommen overtaget, hvis den tilbageværende del af ejendommen bliver så lille eller af en sådan beskaffenhed, at ejendommen ikke skønnes hensigtsmæssigt at kunne bevares som selvstændig ejendom eller udnyttes på rimelig måde. Tilsvarende gælder, hvis byggelinjepålægget hindrer afhændelse af hele ejendommen på normale vilkår i de situationer, der er nævnt i stk. 2.

Stk. 4. Afslår transportministeren ejerens anmodning om overtagelse efter stk. 1-3, eller opnås der ikke enighed om erstatningens størrelse, kan ejeren påklage transportministerens afgørelse til de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 57 og 58 i lov om offentlige veje. Taksationsmyndighederne afgør, om ejerens krav efter stk. 1-3 skal imødekommes, og fastsætter i så fald erstatning for arealets overtagelse efter reglerne i § 51, stk. 1 og 2, i lov om offentlige veje. Ved taksationsmyndighedernes behandling finder bestemmelserne i §§ 58 a-62 i lov om offentlige veje tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Afgørelser, der kan påklages efter stk. 4, kan ikke indbringes for domstolene, før klageadgangen er udnyttet. Søgsmål skal være anlagt, inden for 6 måneder efter at klagemyndighedens afgørelse er kommet frem til klageren.

§ 21. Transportministeren kan på vegne af Aarhus Letbane I/S efter anmodning fra ejeren i særlige tilfælde ekspropriere en ejendom, der berøres særligt indgribende af anlægget nævnt i § 2, før tidspunktet for de ordinære ekspropriationer. Aarhus Letbane I/S afholder alle omkostninger hertil.

Stk. 2. Erstatningen fastsættes af ekspropriations- og taksationsmyndighederne i henhold til lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 3. Ved erstatningsfastsættelsen finder reglerne i § 51, stk. 1 og 2, i lov om offentlige veje anvendelse.

§ 22. Transportministeren bemyndiges til på vegne af Aarhus Letbane I/S ved ekspropriation at erhverve de arealer og ejendomme m.v., der er nødvendige for gennemførelsen af anlægget nævnt i § 2.

Stk. 2. Transportministeren bemyndiges til på vegne af Aarhus Letbane I/S ved ekspropriation at pålægge ejendomme langs letbaneanlægget, jf. § 2, servitut om eldrift eller andre servitutter med deraf følgende rådighedsindskrænkninger, der er nødvendige for gennemførelsen af anlægget nævnt i § 2.

Stk. 3. Ekspropriation sker efter reglerne i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Stk. 4. Ved erstatningsfastsættelsen finder reglerne i § 51, stk. 1 og 2, i lov om offentlige veje anvendelse. Aarhus Letbane I/S afholder alle omkostninger til ekspropriationer.

§ 23. Bestemmelsen i § 106, stk. 1, i lov om offentlige veje om gæsteprincippet finder anvendelse på ledningsarbejder i forbindelse med anlæg af Aarhus Letbane, jf. § 2.

Kapitel 7

Delegation, fastsættelse af regler for klage og ikrafttræden m.v.

§ 24. Transportministeren kan bemyndige Aarhus Letbane I/S til at udøve ministerens beføjelser i denne lov.

Stk. 2. Aarhus Letbane I/S kan overlade sine beføjelser i nærmere bestemt omfang til Midtjyske Jernbaner, DSB eller Banedanmark i forbindelse med udførelse af anlægsarbejde på stationer og på Odderbanen og Grenaabanen.

Stk. 3. Transportministeren kan fastsætte regler om adgangen til at klage over afgørelser, der træffes efter denne lov, for så vidt bestemmelser herom ikke er fastsat i loven, herunder om klagefrister og om, at afgørelserne ikke kan påklages til transportministeren.

§ 25. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 26. I lov om trafikkselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 412 af 11. april 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 5 indsættes som *stk. 6*:

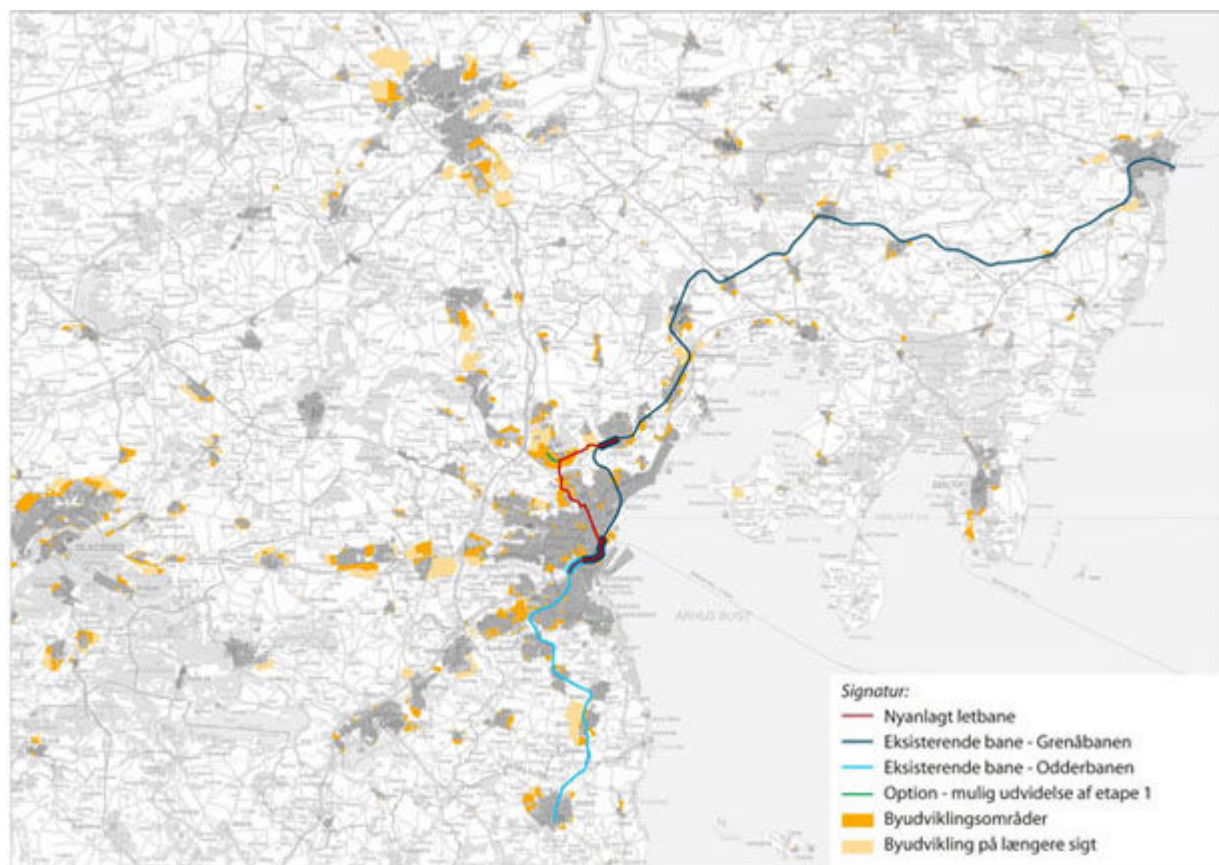
»*Stk. 6.* I Region Midtjylland kan trafikkselskabet efter aftale med drifts- og infrastrukturselskabet, jf. § 14, stk. 2, i lov om Aarhus Letbane, varetage opgaver vedrørende driften af Aarhus Letbane.«

Folketinget, den 8. maj 2012

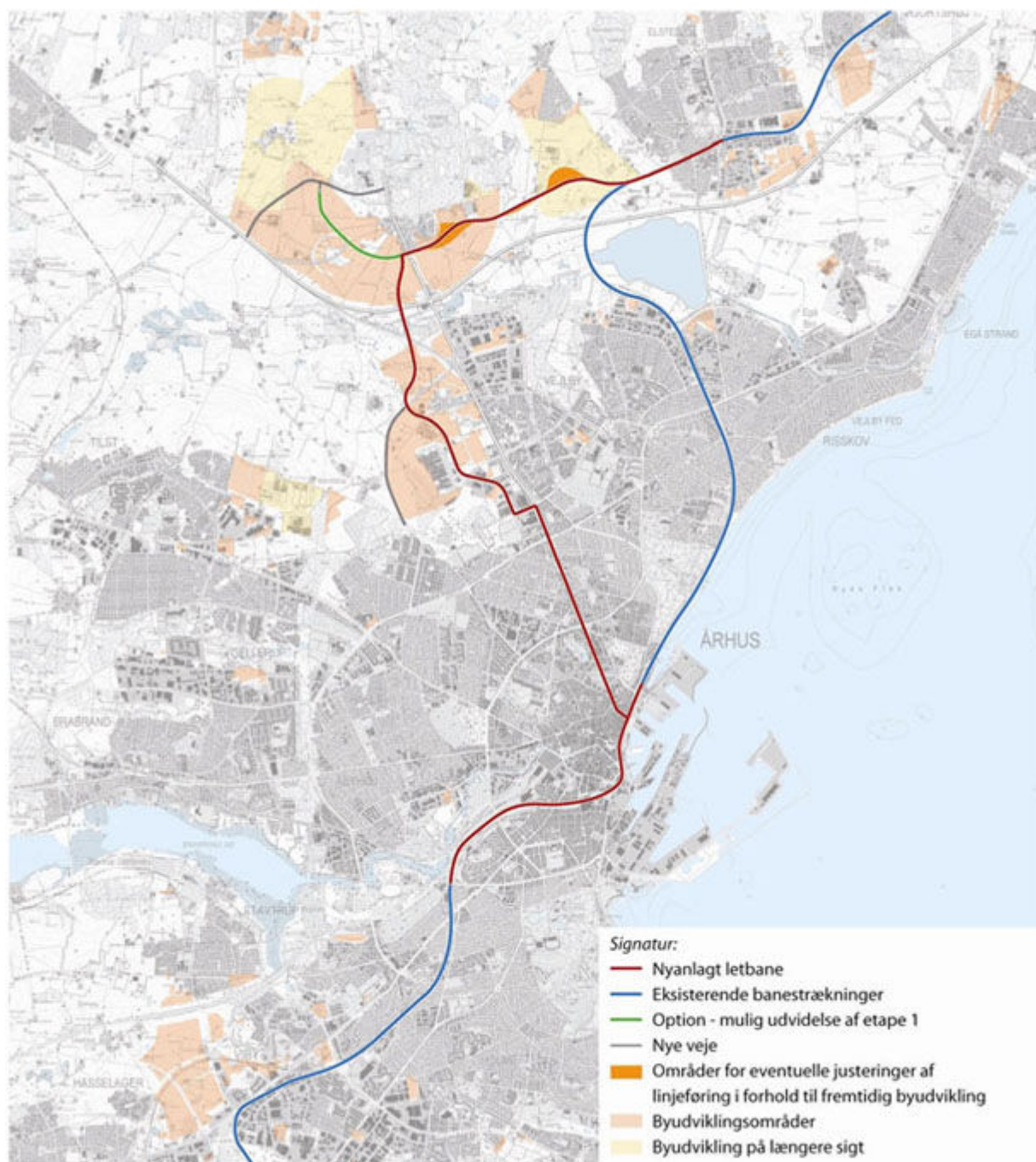
MOGENS LYKKETOFT

/ Bent Bøgsted

Letbanens samlede strækning

Hovedforslaget i VVM-redegørelsen for Aarhus Letbane, inkl. option mod vest i Lisbjerg

Naturlokaliteter

Copyright: Kart & Markedsanalyse, Århus Kommune

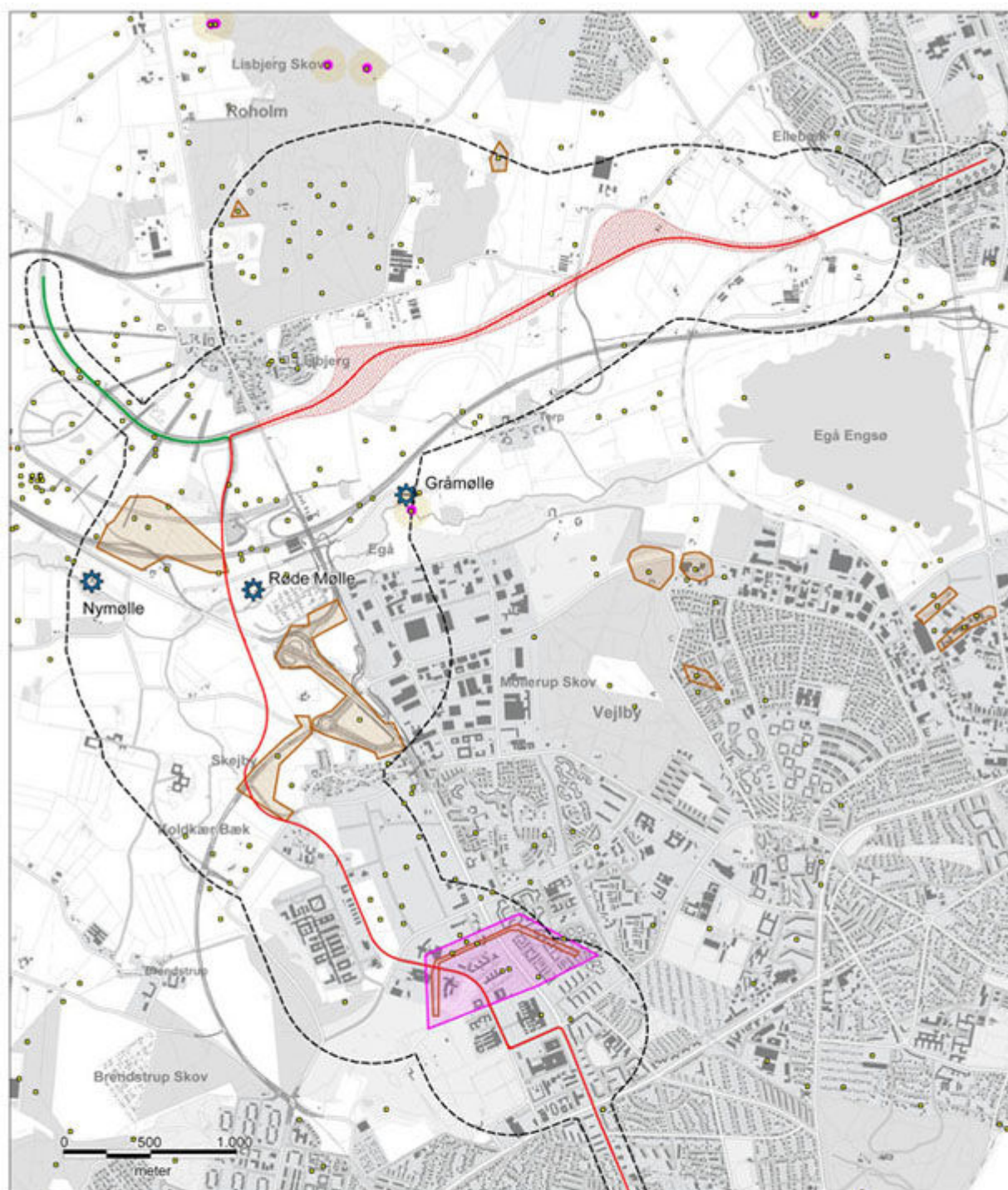
SIGNATURFORKLARING

	Eng		Overdrev		Se
	Mose		Strandeng		
	Beskyttede vandløb				
	Hovedforslag				
	Hovedforslag, bufferzone				
	Option - mulig udvidelse af etape 1				
	Undersøgelseskorrider				

Letbanens etape 1 | Århus-området - VVM

Beskyttede naturtyper

Kulturhistoriske forhold

Copyright: Kart & Målestyrelsen, Arsteds 26. Fortidsminderdata copyright: Kulturstyrelsen

SIGNATURFORKLARING

● Fredede fortidsminder	Kulturanværelser
Fortidsminder beskyttelseslinje	Kulturhistorisk stedsættet areal
● Arkæologiske fund	⚙ Vandmølle
— Hovedforslag	
Hovedforslag, bufferzone	
— Option - mulig udvidelse af etape 1	
- - - - Undersøgelseskorridor	

Letbanens etape 1 i Århus-området - VVM

Fund og fortidsminder